

SOMDOCENTS

Resum del currículum LOMLOE d'educació bàsica (secundària)

**Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació
dels ensenyaments de l'educació bàsica.**

Darrera actualització: 23 de març del 2023.
Aquest és un document viu i pot presentar modificacions.
Per tenir la versió més actualitzada ves a: somdocents.com/lomloe.

Organització currículum Educació Secundària (LOMLOE)

Els vectors del currículum

Una de les primeres parts comunes al nou currículum d'educació bàsica són els vectors del currículum. Aquest apartat és una novetat notòria que es refereix als principis pedagògics que cal tenir en compte a l'hora de prendre decisions en relació amb el procés educatiu. És interessant treballar-los, ja que ens ajudaran a plantejar i revisar com volem que es desenvolupi el procés educatiu i a posar el focus en la importància d'establir reptes cognitius que connectin amb els desafiaments de la societat actual. Els vectors del currículum de l'educació bàsica i, per tant, inclosos en l'educació primària són:

1. **Enfocament competencial:** és la promoció d'aprenentatges significatius, reals i funcionals que perduren en el temps i ajuden l'alumnat a connectar amb el procés educatiu.
2. **Qualitat de l'educació lingüística:** implica la posada en marxa d'experiències que permeten dialogar, compartir, expressar emocions i comprendre una realitat, a partir d'entorns plurilingües i interculturals.
3. **Universalitat del currículum:** s'han de plantejar unes propostes educatives accessibles a tothom a partir de la incorporació del DUA (disseny universal per a l'aprenentatge) que permet l'atenció personalitzada i que el procés educatiu s'adeqüi a les necessitats de tot l'alumnat.
4. **Promoció de la ciutadania democràtica, crítica i compromesa amb consciència global:** al currículum s'incorpora la necessitat de promoure el compromís i la participació activa amb el món, des del treball de la consciència i el pensament crític, potenciant el treball en equip i l'empoderament per iniciar canvis i superar reptes.
5. **Incorporació de la coeducació:** és responsabilitat del personal docent tractar temes relacionats amb la perspectiva de gènere a totes les àrees per aportar eines i recursos que permetin trencar amb els estereotips de gènere i superar desigualtats i discriminacions.
6. **Benestar emocional:** inclou el treball transversal als centres educatius per aconseguir una educació integral de l'alumnat, en un clima de calma i harmonia que permeti desenvolupar les competències emocionals.

L'organització dels ensenyaments

Competències clau

Les competències clau són un nou element del currículum. Aquest tipus de competències es refereixen a aquells aprenentatges essencials que l'alumnat ha d'assolir durant el procés educatiu i que li permetran donar resposta als nous reptes que planteja la societat. Al Decret 175/2022 de l'educació bàsica es planteja que l'objectiu principal del currículum és «l'assoliment de les competències clau a través de les matèries de coneixement». En total trobarem vuit competències clau, de les quals quatre són transversals.

Les competències clau es concreten en els **indicadors operatius**, que especifiquen l'aprenentatge esperat al final cada etapa de l'educació bàsica (primària i secundària).

Aquests indicadors operatius ens permetran avaluar i comprovar si l'alumnat ha adquirit les competències clau necessàries en finalitzar l'etapa de secundària. Parlem, doncs, del **perfil competencial de sortida**, que recull les **competències clau** que l'alumnat ha de desenvolupar en completar aquesta fase del seu itinerari educatiu.

A continuació, presentem els indicadors operatius de les competències clau. Aquesta informació està presentada de forma literal, tal com s'expressa al Decret 175/2022, de 27 de setembre:

Competència en comunicació lingüística (CCL)

Indicadors operatius:

CCL1. S'expressa de forma oral, escrita o signada amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per intercanviar informació i crear coneixement com per construir vincles personals.

CCL2. Comprèn, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, signats, escrits o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per participar en diferents contextos de manera activa i informada i per construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llegeix amb autonomia obres diverses adequades a la seva edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos. Aprecia el patrimoni literari com a via privilegiada de l'experiència individual i col·lectiva i mobilitza la seva pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per construir i compartir la seva interpretació de les obres i per crear textos d'intenció literària de complexitat progressiva.

CCL5. Posa les seves pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, desterrant els usos discriminatoris de la llengua, així com els abusos de poder a través de la llengua, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic del llenguatge.

Competència plurilingüe (CP)

Indicadors operatius:

CP1. Utilitza eficaçment una o més llengües, a més de la llengua catalana, o l'aranesa, a l'Aran, i del castellà per respondre a les seves necessitats comunicatives de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.

CP2. A partir de les seves experiències, fa transferències entre diferents llengües com a estratègia per comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per fomentar la cohesió social.

Competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria (MCTE).

Indicadors operatius:

MCTE1. Utilitza, de manera guiada, alguns mètodes inductius, deductius i lògics propis del raonament matemàtic en situacions conegudes, i selecciona i empra algunes estratègies per resoldre problemes reflexionant sobre les solucions obtingudes.

MCTE2. Utilitza el pensament científic per entendre i explicar alguns dels fenòmens que ocorren al seu voltant, confiant en el coneixement com a motor de desenvolupament, utilitzant eines i instruments adequats, plantejant preguntes i realitzant experiments senzills de forma guiada.

MCTE3. Realitza de forma guiada projectes dissenyant, fabricant i avaluant diferents prototips o models, adaptant-los davant la incertesa per generar

cooperativament un producte creatiu amb un objectiu concret, procurant la participació de tot el grup i resolent pacíficament els conflictes que puguin sorgir.

MCTE4. Interpreta i transmet els elements més rellevants d'alguns mètodes i resultats científics, matemàtics i tecnològics de forma clara i veraç, utilitzant la terminologia científica apropiada, en diferents formats (dibuixos, diagrames, gràfics, símbols...) i aprofitant de forma crítica, ètica i responsable la cultura digital per compartir i construir nous coneixements.

MCTE5. Participa en accions fonamentades científicament per preservar la salut i el medi ambient, aplicant principis d'ètica i seguretat practicant el consum responsable.

Competència digital (CD). Competència transversal

Indicadors operatius:

CD1. Fa cerques avançades a Internet atenent a criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant-les de manera crítica i arxivant-les per recuperar, referenciar i reutilitzar aquestes recerques respecte a la propietat intel·lectual.

CD2. Gestiona i utilitza el seu propi entorn personal digital d'aprenentatge permanent per construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les seves necessitats en cada ocasió.

CD3. Participa, col·labora i interactua mitjançant eines i/o plataformes virtuals per comunicar-se, treballar col·laborativament i compartir continguts, dades i informació, gestionant de manera responsable les seves accions, presència i visibilitat a la xarxa i exercint una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.

CD4. Identifica riscos i adopta mesures en l'usar les tecnologies digitals per protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient i per prendre consciència de la importància i necessitat de fer un ús crític, legal, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.

CD5. Desenvolupa aplicacions informàtiques senzilles i solucions tecnològiques creatives i sostenibles per resoldre problemes concrets o respondre a reptes proposats, i mostra interès i curiositat per l'evolució de les tecnologies digitals i pel seu desenvolupament sostenible i ús ètic.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA). Competència transversal

Indicadors operatius:

CPSAA1. Regula i expressa les seves emocions enfortint l'optimisme, la resiliència, l'autoeficàcia i la recerca de propòsit i motivació cap a l'aprenentatge per gestionar els reptes i canvis i harmonitzar-los amb els seus propis objectius.

CPSAA2. Coneix els riscos per a la salut relacionats amb factors socials, per consolidar hàbits de vida saludable en el terreny físic i mental.

CPSAA3. Comprèn proactivament les perspectives i les experiències dels altres i les incorpora al seu aprenentatge per participar en el treball en grup distribuïnt i acceptant tasques i responsabilitats de manera equitativa i emprant estratègies cooperatives.

CPSAA4. Fa autoavaluacions sobre el seu procés d'aprenentatge, buscant fonts fiables per validar, sustentar i contrastar la informació i per obtenir conclusions rellevants.

CPSAA5. Planifica objectius a mitjà termini i desenvolupa processos metacognitius de retroalimentació per aprendre dels seus errors en el procés de construcció de coneixement.

Competència ciutadana (CC). Competència transversal

Indicadors operatius:

CC1. Analitza i comprèn idees relatives a la dimensió social i ciutadana de la seva pròpia identitat, així com als fets socials, històrics i normatius que la determinen, demostrant respecte per les normes, empatia, equitat i esperit constructiu en la interacció amb els altres en diferents contextos socioinstitucionals.

CC2. Analitza i assumeix amb fonament els principis i valors que emanen del procés d'integració europeu, de l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol i de Catalunya i dels drets humans i de l'infant, participant en activitats comunitàries, com la presa de decisions o la resolució de conflictes, amb actitud democràtica, respecte per la diversitat, i compromís amb la igualtat de gènere, la cohesió social, el desenvolupament sostenible i l'assoliment de la ciutadania mundial.

CC3. Comprèn i analitza problemes ètics fonamentals i d'actualitat, considerant críticament els valors propis i aliens, i desenvolupant els seus propis judicis per afrontar la controvèrsia moral amb actitud dialogant, argumentativa, respectuosa i oposada a qualsevol tipus de discriminació o violència —incloent-hi la violència masclista, LGTBI-fòbica, racista o capacitista— o fonamentalisme ideològic.

CC4. Comprèn les relacions sistèmiques d'interdependència, ecodpendència i interconnexió entre actuacions locals i globals i adopta, conscientment i motivadament, un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable.

Competència emprenedora (CE). Competència transversal

Indicadors operatius:

CE1. Analitza necessitats i oportunitats i afronta reptes amb sentit crític, fent balanç de la seva sostenibilitat i valorant l'impacte que puguin suposar en l'entorn, per presentar idees i solucions innovadores, ètiques i sostenibles dirigides a crear valor en l'àmbit personal, social, cultural i econòmic.

CE2. Avalua les fortaleeses i debilitats pròpies fent ús d'estratègies d'autoconeixement i autoeficàcia, comprèn els elements fonamentals de l'economia i les finances i aplica coneixements econòmics i financers a activitats i situacions concretes utilitzant habilitats que afavoreixin el treball col·laboratiu i en equip, per reunir i optimitzar els recursos necessaris que portin a l'acció una experiència emprenedora de valor.

CE3. Desenvolupa el procés de creació d'idees i solucions valuoses i pren decisions, de manera raonada, utilitzant estratègies àgils de planificació i gestió i reflexionant sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per dur a terme el procés de creació de prototips innovadors i de valor, considerant l'experiència com una oportunitat per aprendre.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC).

Indicadors operatius:

CCEC1. Coneix, aprecia críticament, respecta i promou els aspectes essencials del patrimoni cultural i artístic de qualsevol època, valorant la llibertat d'expressió i l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística, per construir la seva pròpia identitat.

CCEC2. Gaudeix, reconeix i analitza amb autonomia les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni a través dels seus llenguatges i elements tècnics, en qualsevol mitjà o suport.

CCEC3. Expressa idees, opinions, sentiments i emocions de manera creativa i oberta. Desenvolupa l'autoestima, la creativitat i el sentit de pertinença a través de l'expressió cultural i artística amb empatia i actitud col·laborativa.

CCEC4. Coneix, selecciona i utilitza amb creativitat diversos mitjans o suports i tècniques fonamentals plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores i corporals per crear

productes artístics i culturals a través de la interpretació, execució, improvisació i composició musical. Identifica les oportunitats de desenvolupament personal, social i econòmic que li ofereixen.

Matèries d'educació secundària

A continuació es presenten les **matèries** (a primària s'anomenen àrees) de l'educació secundària. Cada **matèria** compta amb **competències específiques** (aprenentatges que l'alumnat ha de desenvolupar), **criteris d'avaluació** (vinculats a les competències específiques) i **sabers** (aptituds necessàries per a l'assoliment de les competències específiques, detallades per cicles).

Per tant, les **competències específiques** tal com especifica el Decret 175/2022 «són la síntesi entre les **competències clau** i els **sabers** de cada matèria».

Els **criteris d'avaluació** de cada competència específica i els **sabers** de la matèria aniran especificats segons els cursos en què s'imparteix la matèria. Es poden veure detalladament al següent document:

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8762/1928585.pdf#page=194>

Cal partir de la base que el nou currículum incorpora l'enfocament de les **situacions d'aprenentatge** per aconseguir desenvolupar les competències específiques a partir d'una intervenció educativa contextualitzada, significativa, estimulante, motivadora i funcional que respongui als interessos de l'alumnat i que estableixi reptes que li permetin construir aprenentatges. Tal com s'especifica al Decret 175/2022 «l'aprenentatge a partir de situacions permet articular la programació del curs de qualsevol matèria basant-se en un seguit de contextos que entrellacen els sabers amb les competències». I, justament, a continuació, al mateix Decret, s'esmenten un seguit de situacions que es poden catalogar com a tal i que ens permeten iniciar una intervenció educativa. Es mostren a continuació:

- Un tema d'interès plantejat per l'alumnat.
- L'observació d'un fenomen.
- Una polèmica o controvèrsia entorn d'un fet.
- Una informació rellevant que cridi l'atenció de la ciutadania.
- Una problemàtica que afecta la societat en general o l'entorn proper de l'alumnat.
- Una pregunta sobre un element de la realitat.

- Una recerca a partir d'un problema investigable.
- Una necessitat plantejada per un agent extern al centre educatiu.
- Un dilema que cal comprendre i sobre el qual reflexionar i debatre.
- Una manifestació creativa o artística.
- Una problemàtica de prevenció de riscos (consum de substàncies, mobilitat, hàbits poc saludables, etc.)¹.

Tenint en compte aquest aspecte, a continuació, es presenten les diferents **matèries** de l'educació secundària relacionades amb les **competències específiques** i els **sabers** que l'integren. Cal tenir present que cada competència específica de la matèria, disposa d'uns criteris d'avaluació separats per cicles. En aquest cas els podeu consultar a [l'annex 3 del Decret 175/2022](#).²

Grup 1. Matèries obligatòries de primer a quart d'ESO

Els criteris d'avaluació d'aquestes matèries estan dividits en dos cicles: primer i segon d'ESO per una part i tercer i quart per l'altra.

1. Ciències Socials: Geografia i Història

Competència específica 1. Cercar i tractar informació que permeti interpretar el present i el passat, aplicant els procediments de la recerca històrica i geogràfica a partir de l'anàlisi crítica de dades procedents de fonts analògiques i digitals, per transformar-la en coneixement i comunicar-la a través de diferents formats.

Competència específica 2. Indagar i argumentar a partir de problemes socials rellevants, locals i globals, per desenvolupar un pensament crític i respectuós amb les diferències que contribueixi a la construcció de la identitat individual i col·lectiva i a la consecució d'un present i un futur més just i inclusiu.

Competència específica 3. Interpretar els canvis i les continuïtats dels processos històrics, mitjançant la realització de projectes d'investigació i l'ús de fonts primàries i secundàries, per interpretar els problemes del món actual i fer propostes a favor de la pau, el benestar i el desenvolupament sostenible.

¹ Llistat extret de: <<https://portaldogc.gencat.cat/utisEADOP/PDF/8762/1928585.pdf#page=456>>.

² La informació que es presenta a continuació ha estat extreta de l'annex 3 del Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

Competència específica 4. Descobrir i analitzar els elements i les dinàmiques que configuren el territori, mitjançant l'estudi de casos i problemàtiques geogràfiques, per valorar els diferents paisatges i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat i justícia social.

Competència específica 5. Analitzar de forma crítica els mecanismes que han regulat la vida de les societats al llarg de la història fins a l'actualitat i la construcció dels sistemes democràtics per participar de manera respectuosa i compromesa en activitats comunitàries que promoguin la convivència, la cohesió social i l'equitat.

Competència específica 6. Interpretar els processos que han conformat les societats actuals en la seva diversitat i riquesa a partir de l'anàlisi de perspectives i mirades diverses per formar-se un criteri propi fonamentat i comprometre's en la defensa dels drets humans, la llibertat i la igualtat davant les situacions d'injustícia i discriminació.

Competència específica 7. Identificar els fonaments que sostenen les identitats personals i col·lectives des d'una perspectiva intercultural, respectant els sentiments de pertinença, i valorar les diverses manifestacions culturals i artístiques i el patrimoni material i immaterial per contribuir a la cohesió social i als valors que emanen d'una ciutadania europea responsable i solidària.

Competència específica 8. Analitzar les formes de vida i els fets i fenòmens socials, passats i presents, des de la perspectiva de gènere, i comprometre's en la igualtat d'oportunitats, la participació efectiva i la responsabilitat compartida de totes les persones en la societat i l'entorn; superar estereotips i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.

Competència específica 9. Valorar críticament les dinàmiques d'interdependència entre diferents factors dins un món globalitzat i les desigualtats i conflictes que es generen; relacionar les problemàtiques locals i globals per proposar alternatives basades en la cultura de la pau, i adquirir compromisos que permetin la consecució d'un món més solidari i sostenible.

Sabers:

En els dos cicles de secundària, els **sabers** es divideixen de la mateixa manera i depenent del cicle varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Reptes del món actual.
- Societats i territoris.
- Compromís cívic i global.

2. Llengua Castellana i Literatura

3. Llengua Catalana i Literatura / Aranès i Literatura a l'Aran

Les matèries 2, 3 i 4 comparteixen les mateixes competències específiques, criteris d'avaluació i sabers.

Competència específica 1. Descriure i valorar la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

Competència específica 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.

Competència específica 3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades amb autonomia per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.

Competència específica 4. Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.

Competència específica 5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació per part d'iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

Competència específica 6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

Competència específica 7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de

les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.

Competència específica 8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni propi i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que permetin conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudir de la literatura i crear textos amb intenció literària.

Competència específica 9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.

Competència específica 10. Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones les pròpies pràctiques comunicatives utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.

Sabers:

En els dos cicles de secundària, els **sabers** es divideixen de la mateixa manera i depenent del cicle varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Les llengües i els seus parlants.
- Comunicació.
- Educació literària.
- Reflexió sobre la llengua.

4. Llengua Estrangera

Les competències específiques d'aquesta matèria són les mateixes que les anteriors (Llengua Castellana i Llengua Catalana) excepte la número vuit i la nou.

Competència específica 8. Mediar entre diferents llengües, fent servir estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.

Competència específica 9. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.

Sabers:

En els dos cicles de secundària, els **sabers** es divideixen de la mateixa manera i depenent del cicle varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Les llengües i els seus parlants.
- Comunicació:
 - » Context.
 - » Gèneres discursius.
 - » Processos.
 - » Reconeixement, anàlisi i ús discursiu dels elements lingüístics.
- Educació literària.
- Reflexió sobre la llengua.

5. Educació Física

Competència específica 1. Adquirir un estil de vida actiu i saludable incorporant la pràctica d'activitats físiques i hàbits beneficiosos per a la contribució del benestar físic, mental i social.

Competència específica 2. Aplicar la tècnica, tàctica i estratègia vinculades amb els jocs i els esports per a la resolució de situacions motrius.

Competència específica 3. Utilitzar els recursos expressius com a mitjà de relació, comunicació i integració social per a l'autoconeixement.

Competència específica 4. Planificar activitats físiques a l'entorn de manera sostenible i segura per a l'ocupació i gaudi del temps de lleure.

Competència específica 5. Adquirir actituds, valors i habilitats socials en la pràctica d'activitat física i esportiva per a la millora de la convivència i la cohesió social.

Sabers:

En els dos cicles de secundària, els **sabers** es divideixen de la mateixa manera i depenent del cicle varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Vida activa i saludables:
 - » Activitat física saludable.
 - » Hàbits saludables.
 - » Primers auxilis i prevenció de lesions.

- Resolució de problemes en situacions motrius:
 - » Esquema corporal.
 - » Habilitats motrius bàsiques i específiques per la resolució de situacions motrius.
 - » Resolució de reptes i projectes motors.
- Activitats motrius lúdiques, culturals i expressives:
 - » Jocs i danses populars.
 - » Expressió i comunicació corporal.
 - » Interacció amb l'entorn en el temps de lleure.
 - » Valors, autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius.

6. Matemàtiques

En aquest cas els **criteris d'avaluació** i els **sabers** es divideixen de forma diferent a la resta de matèries. Primer, segon i tercer d'ESO s'agrupen i es distingeixen de quart d'ESO.

Competència específica 1. Interpretar, modelitzar i resoldre situacions de la vida quotidiana pròpies de les matemàtiques i d'altres àmbits del coneixement aplicant diferents estratègies i formes de raonament per explorar procediments i obtenir solucions.

Competència específica 2. Argumentar la idoneïtat de les solucions d'un problema, avaluant les respostes obtingudes a través del raonament i la lògica matemàtica, per verificar la seva validesa i generar noves preguntes i reptes.

Competència específica 3. Formular conjectures senzilles o problemes, utilitzant el raonament i l'argumentació, la creativitat i les eines tecnològiques, per integrar i generar nou coneixement matemàtic.

Competència específica 4. Utilitzar el pensament computacional, organitzant dades, descomponent en parts, reconeixent patrons, interpretant, modificant, generalitzant i creant algorismes per modelitzar situacions i resoldre problemes de forma eficient.

Competència específica 5. Connectar diferents elements matemàtics relacionant conceptes, procediments, arguments i models per desenvolupar una visió de les matemàtiques com un tot integrat.

Competència específica 6. Vincular i contextualitzar les matemàtiques amb altres àrees de coneixement, interrelacionant conceptes i procediments per

resoldre problemes i desenvolupar la capacitat crítica, creativa i innovadora en situacions diverses.

Competència específica 7. Comunicar i representar, de forma individual i col·lectiva, conceptes, procediments i resultats matemàtics usant el llenguatge oral, escrit, gràfic, multimodal i la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i permanència a les idees matemàtiques.

Competència específica 8. Desenvolupar destreses personals, com l'autoregulació, que ajudin a identificar i gestionar emocions, aprenent de l'error i afrontant les situacions d'incertesa com oportunitats, per perseverar i gaudir del procés d'aprendre matemàtiques.

Competència específica 9. Desenvolupar destreses socials, com la cooperació, participant activament en equips de treball inclusius reconeixent la diversitat i el valor de les aportacions dels altres, per compartir i construir coneixement matemàtic de manera col·lectiva.

Sabers:

Encara que les etapes específiques són diferents que la resta de matèries, varia la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries segons el curs.

- Sentit numèric.
- Sentit de la mesura.
- Sentit espacial.
- Sentit algebraic.
- Sentit estocàstic.
- Sentit socioemocional.

7. Educació en Valors Cívics i Ètics

Competència específica 1. Indagar i analitzar aspectes vinculats a la construcció de la pròpia identitat i a les qüestions ètiques relatives al projecte vital, en un context social, analitzant de forma reflexiva i crítica la informació obtinguda, per promoure l'autoconeixement i la resolució de dilemes morals de forma autònoma i raonada.

Competència específica 2. Integrar de forma crítica normes i valors cívics i ètics i actuar i interactuar, a partir del reconeixement de la seva importància, en la regulació de la vida individual i comunitària, per aplicar-los de forma efectiva i justificada en diferents contextos i per promoure una convivència pacífica, respectuosa, democràtica i compromesa amb el bé comú i una societat inclusiva.

Competència específica 3. Integrar i avaluar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura i l'ecodependència de les activitats humanes, mitjançant la identificació i l'anàlisi de problemes ecosocials de rellevància, per desenvolupar hàbits i actituds èticament compromeses amb l'assoliment d'un estil de vida sostenible.

Competència específica 4. Desenvolupar i mostrar una adequada estima de si mateix i de l'entorn, reconeixent i valorant les emocions i els sentiments propis i aliens, per a l'assoliment d'una actitud empàtica, respectuosa i acurada envers un mateix, les altres persones i la natura.

Sabers:

En aquest cas, en els dos cicles de secundària, els **sabers** s'estructuren de la mateixa manera i són comuns.

- Autoconeixement i autonomia moral.
- Societat, justícia i democràcia.
- Sostenibilitat i ètica ambiental.
- Educació emocional:
 - » Gestió personal i emocional.
 - » Habilitats socials i valors.
 - » Activitat física, gènere i discriminació.

Grup 2. Matèries obligatòries de primer a tercer d'ESO

En aquest cas hi ha dues agrupacions de matèries. De cada agrupació s'ha d'oferir un mínim d'una matèria per curs. A més, hi ha una matèria, Tecnologia i Digitalització, que és obligatòria durant un dels tres cursos com a mínim. Per tant, els **criteris d'avaluació** i els **sabers** són conjunts en els tres cursos.

- Agrupació de matèries d'educació artística:
 1. Música.
 2. Expressió Visual i Plàstica.
- Agrupació de matèries científiques:
 1. Biologia i Geologia.
 2. Física i Química.

- La matèria Tecnologia i Digitalització és obligatori cursar-la almenys en un dels tres cursos.

1. Música

Competència específica 1. Analitzar produccions musicals a través de l'escolta activa, la identificació d'elements i la reflexió per entendre la seva evolució i funcions dins la cultura.

Competència específica 2. Expressar-se musicalment a través d'improvisacions vocals o instrumentals tenint en compte les emocions que provoquen per desenvolupar la creativitat amb una actitud col·laborativa.

Competència específica 3. Interpretar a través de la veu, els instruments i la dansa per explorar les possibilitats creatives, expressives i emocionals i desenvolupar l'autoestima.

Competència específica 4. Crear projectes musicals a través de la veu, els instruments i el cos amb el suport de les eines tecnològiques per desenvolupar oportunitats personals, socials i professionals de forma inclusiva.

Sabers:

Durant els tres cursos s'especifiquen els mateixos sabers i, depenent del curs, varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Escolta i percepció musical.
- Interpretació i improvisació i creació escènica.
- Contextos i cultures musicals.

2. Expressió Visual i Plàstica

Competència específica 1. Descobrir manifestacions artístiques contemporànies i del patrimoni cultural, interessant-se per la realitat patrimonial com a part de la pròpia cultura, per reconèixer-les com a testimoni del pensament i com a font d'aprenentatge, prenent consciència de la necessitat de la seva conservació.

Competència específica 2. Analitzar produccions artístiques, pròpies i alienes, argumentant opinions amb respecte i sentit crític, per construir una cultura artística àmplia, gaudir i generar nous coneixements.

Competència específica 3. Representar idees, formes i emocions, utilitzant els llenguatges, les tècniques i els mitjans propis de l'àmbit, a través de processos analítics i creatius, per desenvolupar la imaginació, la comunicació i l'autoconfiança.

Competència específica 4. Connectar idees i coneixements, aplicant-los i donant nous sentits en projectes artístics de contextos diversos per fomentar una mirada creativa multidimensional.

Competència específica 5. Explorar tècniques, mitjans i recursos dels llenguatges artístics, a través de l'experimentació i la recerca, amb perseverança i entenent l'error com una oportunitat per aprendre, per aplicar-los en el disseny i la realització d'un projecte artístic.

Competència específica 6. Realitzar projectes disciplinaris o transdisciplinaris, personals o col·lectius, a partir de situacions i establint connexions amb la realitat propera, amb implicació i compromís per comunicar, reflexionar i resoldre problemes.

Sabers:

Durant els tres cursos s'especifiquen els mateixos sabers i, depenent del curs, varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Elements del llenguatge visual. Experimentació i possibilitats comunicatives.
- Creació artística. Tècniques, procediments i processos.
- Manifestacions artístiques contemporànies i del patrimoni cultural. Anàlisi i apreciació estètica.

3. Biologia i Geologia

Competència específica 1. Interpretar fenòmens de la naturalesa, predient i argumentant el seu comportament a partir de models, lleis i teories propis de la biologia i la geologia per apropiat-se de conceptes i processos propis de la ciència.

Competència específica 2. Identificar, seleccionar, organitzar i avaluar críticament dades i informació, contrastant-ne la fiabilitat per resoldre preguntes relacionades amb la biologia i la geologia i descartar solucions pseudocientífiques.

Competència específica 3. Dissenyar, desenvolupar i comunicar el plantejament i les conclusions de recerques dins de l'àmbit escolar, incloent la formulació de preguntes i d'hipòtesis i la seva contrastació experimental, seguint els passos de les metodologies pròpies de la ciència com l'experimentació i la cerca d'evidències, cooperant quan calgui, per indagar en aspectes relacionats amb la biologia i la geologia.

Competència específica 4. Fer servir diverses formes de raonament, com el pensament hipoteticodeductiu i el pensament computacional, per resoldre problemes o donar explicació a fenòmens naturals i processos de la vida quotidiana relacionats amb la biologia i la geologia, mitjançant l'anàlisi crítica de les respostes i solucions i reformulant el procediment, si fos necessari.

Competència específica 5. Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i geològiques, per fer propostes d'acció i per decidir de manera informada sobre problemàtiques actuals i adoptar hàbits que minimitzin els impactes mediambientals, que siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i que permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.

Competència específica 6. Analitzar els elements del paisatge, utilitzant de forma integrada els coneixements procedents de la biologia, geologia i ciències ambientals per explicar-ne l'origen i la possible evolució així com les característiques de la comunitat d'organismes, la dinàmica del relleu i els possibles riscos naturals.

Sabers:

Durant els tres cursos s'especifiquen els mateixos sabers i, depenent del curs, varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Hàbits saludables.
- Projecte científic.
- Geologia.
- La cèl·lula.
- Éssers vius.
- Ecologia i sostenibilitat.
- Cos humà.
- Salut i malaltia.

4. Física i Química

Competència específica 1. Interpretar fenòmens de la naturalesa, predient i argumentant el seu comportament a partir de models, lleis i teories propis de la física i química per apropiat-se de conceptes i processos propis de la ciència.

Competència específica 2. Dissenyar, desenvolupar i comunicar el plantejament i les conclusions de recerques incloent la formulació de preguntes i d'hipòtesis i la seva contrastació experimental, dins de l'àmbit escolar, seguint els passos de les metodologies pròpies de la ciència com l'experimentació i la cerca d'evidències, i del pensament computacional cooperant quan calgui, per indagar en aspectes relacionats amb la física i la química.

Competència específica 3. Generar, interpretar i validar dades i informació en diferents formats i fonts, fent servir de manera adient el llenguatge científic

específic de la física i la química, i usar de manera responsable i segura el material de laboratori, per valorar el llenguatge científic com a eina universal de comunicació i intercanvi de coneixement.

Competència específica 4. Utilitzar de forma crítica i eficient plataformes tecnològiques i recursos variats, tant pel treball individual com en equip, per a la cerca d'informació, la creació de materials i la comunicació fonamentada en coneixements de la física i la química, entorn de fenòmens i qüestions ecosocialment rellevants.

Competència específica 5. Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències físiques i químiques, per fer propostes d'acció i per decidir de manera informada en problemàtiques actuals i adoptar hàbits que minimitzin els impactes mediambientals, que siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i que permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.

Competència específica 6. Interpretar i valorar la ciència com una construcció col·lectiva en continu canvi i evolució, que requereix la interacció amb la resta de la societat per generar millores que repercuteixin en l'avenç tecnològic, econòmic, ambiental i social.

Sabers:

Durant els tres cursos s'especifiquen els mateixos sabers i, depenent del curs, varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Habilitats científiques bàsiques.
- La matèria.
- L'energia.
- Interacció.
- El canvi.

5. Tecnologia i Digitalització:

Competència específica 1. Buscar, analitzar i seleccionar la informació adequada, de manera crítica i segura, tot aplicant processos de recerca, mètodes d'anàlisi de productes i experimentant amb eines de simulació, per delimitar problemes tecnològics i proposar solucions a partir de la informació obtinguda.

Competència específica 2. Planificar, dissenyar i desenvolupar solucions a problemes tecnològics amb autonomia i actitud creativa, tot aplicant el procés tecnològic, coneixements interdisciplinaris i treballant de manera ordenada i cooperativa, per resoldre problemes o necessitats de manera eficaç, innovadora i sostenible.

Competència específica 3. Aplicar de manera apropiada diferents tècniques i coneixements interdisciplinaris, tot utilitzant operadors, sistemes tecnològics i eines, seguint la planificació i el disseny sostenible previ per construir solucions tecnològiques que donin resposta a necessitats en diferents contextos.

Competència específica 4. Descriure, representar i intercanviar idees o solucions a problemes tecnològics o digitals, utilitzant els mitjans de representació, simbologia i vocabulari adequats, així com els instruments i els recursos disponibles, utilitzant les eines digitals per argumentar, comunicar i difondre informació.

Competència específica 5. Desenvolupar algorismes i aplicacions informàtiques en diferents entorns, tot aplicant els principis del pensament computacional i incorporant les tecnologies emergents, per resoldre problemes concrets, automatitzar processos i aplicar-los en sistemes de control o robòtica.

Competència específica 6. Utilitzar els fonaments del funcionament dels dispositius i de les aplicacions habituals de l'entorn digital d'aprenentatge, analitzant-ne els components i les funcions i ajustant-los a les necessitats per fer-ne un ús més eficient i segur, per detectar i resoldre problemes tècnics senzills.

Competència específica 7. Fer un ús ètic, sostenible i ecosocialment responsable de la tecnologia, identificant-ne les repercussions i les aportacions, per valorar l'impacte del desenvolupament tecnològic a la societat i a l'entorn.

Sabers:

Durant els tres cursos s'especifiquen els mateixos sabers, ja que, només s'ha d'impartir en un dels tres com a mínim. Per tant, depenent del curs, varien la dificultat i l'especialització de les aptituds necessàries.

- Procés de resolució de problemes i projectes.
- Comunicació i difusió d'idees.
- Pensament computacional, programació i robòtica.
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge.
- Tecnologia sostenible.

Grup 3. Matèries optatives de primer a tercer d'ESO

En aquest grup hi ha quatre matèries que s'han d'oferir com a optatives durant aquests cursos. Entre aquestes matèries, els centres han d'oferir com a mínim un curs la matèria de Cultura Clàssica i Robòtica i Programació. A més, la de Segona Llengua Estrangera s'ha d'oferir a tots els cursos i se n'ha de garantir la continuïtat. Les matèries són:

- Emprenedoria.
- Robòtica i Programació.
- Segona Llengua Estrangera.
- Cultura Clàssica.

Grup 4. Matèries optatives a quart d'ESO

Aquest grup inclou la continuació d'algunes matèries treballades anteriorment. L'alumnat té l'opció d'escollir-les segons els seus interessos. Justament aquest aspecte està incorporat al currículum per influenciar de manera positiva en la voluntat de buscar la continuïtat dels estudis.

Per exemple, en aquest grup de matèries trobem la matèria de Tecnologia, que forma part de la continuïtat de la matèria obligatòria de Tecnologia i Digitalització. Aquestes són les matèries que s'ofereixen:

- Música.
- Arts Escèniques i Dansa.
- Biologia i Geologia.
- Cultura Clàssica.
- Digitalització.
- Economia Bàsica.
- Emprenedoria.
- Tecnologia.
- Expressió Artística.
- Filosofia.
- Física i Química.
- Formació i Orientació Personal i Professional.
- Llatí: Llengua i Cultura.

SOMDOCENTS

FORMACIÓ EN LÍNEA DE QUALITAT A PREUS ASSEQUIBLES

Els cursos que oferim estan reconeguts pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, segons l'ordre ENS/248/2012, com a formació permanent del professorat

www.somdocents.com
somdocents@somdocents.com